

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Participatio cum excommunicatis quibus casibus impunè permittatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

Excommunicatio. 281

bus, non vsquequaque clarum est. Rationabile tamen videtur, quod si in huiusmodi actibus non se immiscet aliqua iniustitia, aut aliquid aliud ex suo genere mortale, quod non peccetur mortaliter. Verbi gratia: si excommunicatus iudicat, est peccatum mortale ex suo genere: quia incidit in iudicium vsurpatum: quia potestas eius ligata est, sicut non potestas durante suspensione seu quasi suspensione. Vsurpatum autem iudicium est mortale ex suo genere: quia iniuriam facit per illum actum & illis quos iudicat, tanquam potens actu super illos, & communitati cuius actum vsurpat. Similiter si excommunicatus electus acceptat: iustitiam enim manifestè incurrit. Et similiter si eligit, iniuriatur & electoribus, quorum numerum iniuste auget: & Ecclesiae, cuius se quasi prouisorem agit. Et multò magis conferendo beneficia, & faciendo fructus suos in casu non confesso: & sic de similibus ubi iniustitia immiscetur. Vbi autem nec iniustitia nec aliud ex se mortale immiscetur (vbi si excommunicatus pro veritate testimonium ferat in Ecclesiastico etiam iudicio, vel aliquid huiusmodi faciat) non video vnde peccetur mortaliter: quum ab eis non primò sed secundariò sit exclusus. Petere autem etiam exigendo debitum in matrimonio, non est magis peccatum quam petere pecuniam à debitore, vtrunque enim potest excommunicatus, licet possit debitor excipere, allegando excommunicationem.

Participatio cum excommunicatis quibus casibus impune per- mittatur.

Circa tertium præmissorum (scilicet de peccatis participantium cum excommunicatis) pro cōstanti habetur, quòd participantes in diuinis cum excom-

§ 4

municatis

282 Partic. cum exco. illic.

municato in casu non licito, peccant mortaliter: & quod participantes in aliis in casu non licito, peccant venialiter. Casus autem liciti, extra diuina tamen continentur hoc versu: Vtile, lex humi e, res ignorata, necesse: Hæc quinque faciunt anathema ne possit obesse. Et exponuntur sic: Vtile, hoc est propter utilitatem propriam: quia licitum est ab excommunicato & exigere & recipere quod mihi debet. Rursus propter utilitatem animæ ipsius excommunicati: quia licitum est prouocare, monere, &c. ad salutem animæ suæ etiam si alia interponantur, vt facilius aut fructuosè agatur. Lex matrimonii, quia vxor licitè communicat marito excommunicato, vt canon dicit.

Et eadem ratione vir communicat vxori excommunicatæ, saltē in iis quæ debet illi. Humile propter subiectionem, & canon explicat filios, seruos, ancillas seu mancipia, rusticos seruiētes, nec non omnes alios qui non adeo curiales sunt, vt eorum consilio scelera perpetrentur: & intellige de iis qui erant antequam excommunicatus esset, in huiusmodi eius seruitiis & econtrario superior communicat licitè subdito in iis ad quæ ei tenetur. Res ignota ignorantia facti vel iuris quando excusat, & hæc etiam excuset à participatione in diuinis. Necesse, in articulo enim necessitatis cessat peccati ratio. Sed quia multipliciter dicitur, necessitatis, scito necessitatem clarè excusare, primo violentiæ: vt si quis violenter tenetur etiam in diuinis cum excommunicatis, & talis deberet animo intendere non interessē diuinis: vt sic nullo modo agat ad communionem, sed patiatur quò ad corporalem præsentiam: cui & non consensu potest inferri violentia. Secundo, corporalis indigentia: vt si non possum necessaria aliunde emere vel habere quàm ab excommunicatis: vt patet in cap. quoniam multos. xi. quæstio. iiii. Tertio, ratione necessitatis corporalis

Partic. cum exco. illic. 283

alis sustentationis ipsius excommunicati licet enim dare excommunicatis eleemosynam ad eorum sustentationem: ut ibidem dicitur: & eadem ratione licitum est medicare in infirmitate, & huiusmodi. Quarto ratione necessitatis damni vitandi ex contractu inito. licitum est enim cōtinuare cum excommunicato executionem contractus quem excommunicatus non vult rescindere, ne damnum inde ego innocens incurram: ut patet in cap. si verè, de senten. excommunic. Quinto, ratione necessitatis spiritualis consiliis pro me vel alio: ut quia non habeo alium sufficientem ad quem in hac indigentia consilii spiritualis recurram, si enim mihi licet pro salute suæ animæ excommunicato communicare, consequens est ut etiam idem liceat pro indigentia animæ meæ. Sextus verò casus, scilicet ratione metus, quantum ad participationem in diuinis, reprobatur à canone cap. factis. de iis quæ vi metusve causa fiunt. quia participatio in diuinis est peccatum mortale, & pro nullo metu etiam cadente in constantem virum debet quis peccare mortaliter. Quantum verò ad communionem extra diuina, indubitatus est (loquendo de metu cadente in constantem virum) ex ratione iuris: quia si secundum iura licitum est communicare extra diuina ratione necessitatis damni vitandi ex contractu inito, multò magis ratione damni vitandi ex metu cadente in constantem virum: quem longè maius sit hoc damnum quàm illud ex contractu inito.

Communicatio seu participatio cum excommunicato quibus casibus omnino sit illicita.

Illicita autem cum excommunicatis, continentur hoc versu,

Os, orare, vale, communico, mensa negatur.

S i

Si pro